

ŠIAULIŲ VALSTYBINĖS KOLEGIJOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA 2024–2030 M.

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių valstybinės kolegijos (toliau – Kolegijos) korupcijos prevencijos programa 2024–2030 m. (toliau – Programa) parengta, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija programa, Šiaulių valstybinės kolegijos statutu, Šiaulių valstybinės kolegijos akademinės etikos kodeksu, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.
2. Programoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programoje.
3. Korupcijos prevencijos programos 2024–2030 m. tikslas – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą Kolegijoje.

II SKYRIUS APLINKOS ANALIZĖ

4. Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“ atliko tyrimą „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2022“ <https://www.stt.lt/analitine-antikorupcine-zvalgyba/lietuvos-korupcijos-zemelapis/7437>, kurį inicijavo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba. Buvo tiriamos trys tikslinės grupės: Lietuvos gyventojai, verslo įmonių vadovai ir valstybės tarnautojai. Iš viso buvo apklausti 1001 Lietuvos gyventojas, 500 verslo įmonių vadovų, 740 valstybės tarnautojų.
5. Tarp Lietuvos gyventojams aktualių problemų korupcija užima 5-ą vietą (iš 18) po infliacijos, mažų atlyginimų, sveikatos apsaugos problemų ir narkotikų vartojimo. Kaip labai rimtą problemą korupciją nurodė 34 % gyventojų. Lyginant su 2021 m. nurodžiusių, kad korupcija yra rimta problema, yra vienu procentiniu punktu mažiau, tai žemiausia rodiklio reikšmė nuo 2007 m. Įmonių vadovai korupciją, kaip labai rimtą problemą, paminėjo 7-oje vietoje – 24 % (2021 m. – 26 %), o valstybės tarnautojai – 5-oje vietoje – 32 % (2021 m. – 31 %). Tarp įvairių tikslinių grupių pastebimas tolimesnis korupcijos, kaip problemos, reikšmės mažėjimas.
6. Kaip labiausiai paplitusius korupcinius reiškinius („labai paplitę“) gyventojai nurodė naudojimąsi tarnybiniu automobiliu asmeniniais tikslais – 32 %, kai asmuo gydytojui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos – 30 %, kai per pažintis yra įsidarbinama į valstybės instituciją – 25 %. Labai dažnai buvo minimos tokios korupcijos formos kaip nepotizmas, politinių partijų narių protegavimas. Šios situacijos buvo dažniausiai minimos ir ankstesniais metais.
7. Atvirame klausime 2022 m. gyventojų nuomone labiausiai korumpuotos institucijos: gydymo įstaigos – 52 %, Seimas – 35 %, teismai – 33 %, savivaldybės – 24 %, partijos – 16 % Lyginant su 2021 m., rečiau yra minimi teismai. Įmonių atstovų nuomone, labiausiai korumpuotos yra gydymo įstaigos – 36 %, antroje vietoje teismai – 27 %, trečioje vietoje – savivaldybės – 25 %. Kaip ir ankstesniuose tyrimuose, valstybės tarnautojai atvirame klausime kaip labiausiai korumpuotas įstaigas nurodė sveikatos apsaugos institucijas – 53 %. Toliau seka savivaldybės – 40

%, Seimas 32 % ir teismai – 28 %. Taigi, visoms trimis tikslinėms grupėms atvirame klausime labiausiai korumpuotų institucijų ketvertukas yra tas pats: gydymo įstaigos, teismai, Seimas ir savivaldybės.

8. Į klausimą, kokios institucijos ir socialinės grupės labiausiai gali prisidėti prie korupcijos mažinimo, gyventojai dažniausiai atsakė, kad tai STT – 56 % (buvo 58 %), Seimas – 50 % (buvo 45 %), teisėsaugos institucijos – 49 % (buvo 52 %). Valstybės tarnautojai pirmiausiai nurodė Lietuvos Respublikos Seimą – 71 %, teisėsaugos institucijas – 66 %, STT – 63 %.

9. 58 % gyventojų žino, kur kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejį (tai didžiausia rodiklio reikšmė nuo 2007 m.). Dažniausiai būtų kreipiamasi į STT (61 % nuo žinančių). 76 % įmonių vadovų žino, kur kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejį (tai didžiausia rodiklio reikšmė nuo 2007 m.). Dažniausiai buvo nurodoma STT (73 %). Dar daugiau žino, kur reikėtų kreiptis, valstybės tarnautojai – 84 %.

10. Nepaisant to, kad tyrimas atskleidė teigiamą korupcinės aplinkos suvokimo dinamiką, korupcijos problema išlieka aktuali ir, galimai, įgauna naujas formas. Todėl švietimo organizacijoms išlieka svarbus ugdymo vaidmuo.

11. Kolegijoje korupcijos apraiškos vertinamos kaip galima rizika, užkardomos veiklos reglamentavimu, korupcijos prevencija yra integruota į kokybės vadybos sistemą. Korupcijos prevencijos priemonės planuojamos, vykdomos, stebima pažanga ir nuolat tobulinamos.

12. *Akademinės etikos kodekso, Vidaus darbo tvarkos taisyklių* nesilaikymo ir kiti atvejai, neatitinkantys teisės aktų reikalavimų, kokybės vadybos sistemoje įvardijami kaip neatitiktys. Pagal Kokybės vadovo procedūras per pastaruosius 5 m. nagrinėtos neatitiktys nebuvo susijusios su korupcijos apraiškomis.

13. Siekiant, kad Kolegijoje būtų mažinama korupcijos apraiškos tikimybė, vidinėje teisėkūroje vengiama spragų, atliekamas dokumentų rengimo antikorpacinis vertinimas.

14. Studijų procese laikomasi *Studijų nuostatų, Akademinės etikos kodekso* ir kitų teisės aktų, kurie reglamentuoja veiksmus, mažinančius korupcijos apraiškų /akademiniame nesąžiningumo atvejus. Rekomenduojama organizuoti studento studijavimo pasiekimų vertinimą tik tada, kai patalpoje yra daugiau nei vienas studentas; vertindami studento baigiamąjį darbą / projektą, vertintojai vadovaujasi pagrįstumo, patikimumo, aiškumo, naudingumo ir nešališkumo principais. Kiekvienas studentas, įstojęs į Kolegiją, pasirašo Studento sąžiningumo deklaraciją, kuri galioja visą studijų sutarties galiojimo laikotarpį. Parengęs baigiamąjį darbą / projektą, kiekvienas studentas pasirašo garantijos lapą, patvirtindamas, kad baigiamasis darbas / projektas parašytas savarankiškai, nepažeidžiant kitiems asmenims priklausančių autorių teisių.

15. Kolegijos *Studijų nuostatuose* numatyta, kad „už nusirašinėjimą, plagijavimą bei apgaulinėjimą per atsiskaitymus, atliekant įvairius darbus ar laikant įskaitą, egzaminą, baudžiama“. Nuobaudos už akademinio sąžiningumo pažeidimus taikomos *Studijų nuostatų bei paskatų ir nuobaudų skyrimo studentams tvarkos aprašo* numatyta tvarka.

16. Kolegijoje veikia informavimo apie korupcijos apraiškas [kanalas](#), gautos informacijos nagrinėjimas vyksta per kokybės vadybos sistemoje reglamentuotą *Neatitiktų, koregavimo ir prevencinių veiksmų valdymo* procedūrą.

17. Kolegijoje buvo patvirtinta ir įgyvendinta Korupcijos prevencijos programa 2021–2023 m., vadybinio vertinamojo susirinkimo metu aptartas programos įgyvendinimas. Numatyta tolesnė korupcijos prevencijos kryptis: teisėkūros antikorpacinis vertinimas, akademinio sąžiningumo užtikrinimas, darbuotojų antikorpacinis švietimas, antikorpacinio švietimo integravimas į studijų dalykus (ypač sveikatos mokslų studijose).

III SKYRIUS KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

18. Korupcijos rizikos veiksniai – priežastys, sąlygos, įvykiai, aplinkybės, dėl kurių gali pasireikšti korupcijos rizika.

19. Kolegijoje korupcijos rizikos galimos šiose veiklos srityse:

19.1. *valdymo, dokumentavimo* (tinkama teisėkūra, planavimas, veiklos skaidrumas, veiklos kontrolė, rezultatų viešinimas ir pan.);

19.2. *mokslinėje taikomojoje veikloje* (veiklos apibrėžtumas, aiškūs reikalavimai ir skaidrus skatinimas už rezultatus ir pan.);

19.3. *Studijų procese* (plagijavimas, akademinis sąžiningumas, vienodi reikalavimai vertinant, įgytą išsilavinimą liudijančių dokumentų išdavimo kontrolė ir pan.);

19.4. *organizuojant ir vykdant viešųjų pirkimų procedūras* (atitiktis teisės aktų reikalavimams);

19.5. *valdant žmogiškuosius išteklius* (aiškūs reikalavimai, skaidrus vertinimas bei atitinkamas motyvavimas ir pan.);

19.6. *teikiant pagalbą studijoms* (racionalus turto valdymas, skaidri paramos teikimo sistema, tinkamas informacijos valdymas bei sklaida ir pan.);

19.7. *įgyvendinant atskaitomumo įsipareigojimą* (skaidrus duomenų teikimas išorės institucijoms ir kt.).

20. Korupcijos rizikos veiksniai integruojami į Kolegijos veiklos rizikos valdymą, procesų šeiminių yra identifikuojami ir prižiūrimi.

IV SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

21. Programa skirta užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją Kolegijoje.

22. Programos uždaviniai:

22.1. didinti viešumą ir atvirumą teikiant Kolegijos paslaugas ir priimant valdymo sprendimus;

22.2. didinti Kolegijos bendruomenės antikorpucinį sąmoningumą, nepakantumo korupcijai stiprinimą;

22.3. skatinti Kolegijoje antikorpacinės aplinkos kūrimą.

23. Programoje numatomos priemonės, skirtos korupcijos rizikoms mažinti ir šalinti, orientuotos į antikorpucinį švietimą, su korupcija susijusių problemų sprendimą. Programos įgyvendinimo priemonių planas pateikiamas priede.

V SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, ATSAKOMYBĖ

24. Už korupcijos prevenciją atsakingas Kolegijos direktorius.

25. Programoje numatytas priemonės įgyvendina Programos įgyvendinimo priemonių plane nurodyti vykdytojai.

26. Priemonių vykdytojai kalendorinių metų pabaigoje apie priemonių įgyvendinimą informaciją pateikia vadovybės atstovui kokybei.

27. Programoje numatytų priemonių įgyvendinimo kontrolę vykdo bei korupcijos rizikos analizę atlieka vadovybės atstovas kokybei.

28. Apibendrinta informacija apie Programos priemonių įgyvendinimą svarstoma vadovybės vadybiniame susirinkime, kuriame numatomos veikimo gairės ateičiai.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Klausimai dėl korupcijos rizikų, pastabos, pasiūlymai, atsižvelgiant į aplinkybes Kolegijoje teikiami tiesioginiam vadovui arba vadovybės atstovui kokybei (el. p. kokybe@svako.lt).

30. Galimos korupcijos pasekmės: pablogėjusi Kolegijos teikiamų paslaugų kokybė ir prieinamumas, sumažėjęs visuomenės pasitikėjimas Kolegija, sumažėjęs Kolegijos prestižas ir konkurencingumas.

31. Atsižvelgiant į Programos priemonių įgyvendinimo ataskaitą ir kitą reikšmingą informaciją, Programa gali būti keičiama / papildoma.

32. Programa viešinama Kolegijos tinklalapyje www.svako.lt, vykdytojai su programa supažindinami per dokumentų valdymo sistemą „Kontora“.
